

NEUPOSLECHNUTÍ VÝZVY ÚŘEDNÍ OSOBY

Tématem mého příspěvku je právní analýza přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), kdy přestupku se dopustí ten, kdo neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci¹.

Vymezení pojmů

Pro správnou kvalifikaci výše uvedeného přestupku je zapotřebí vymezit pojmy v ní uvedené. Není jistě pochyb o vymezení pojmu **úřední osoba**, jejíž definici stanoví ustanovení § 127 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění (dále jen „trestní zákoník“), kdy úřední osobou je soudce, státní zástupce, prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci, člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci, příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce, notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař, finanční arbitr a jeho zástupce, fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží. Úřední osobou zmíněné fyzické osoby jsou pouze v případě, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používají při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů. Pro potřebu mého příspěvku **se zaměřím zejména na strážníky obecních policí a policisty Policie České republiky** (dále jen „Policie ČR“), s jejichž výzvami se veřejnost může setkat nejčastěji.

Dalším pojmem, a to právně neurčitým, je **veřejný pořádek**. Pro jeho vymezení nám může pomoci ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, kdy k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti, zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Okruh činností, které mohou spadat pod veřejný pořádek, je však mnohem širší². Odborná literatura vymezila

¹ Do 31. 12. 2009 byla použita terminologie veřejný činitel.

² VETEŠNÍK, Pavel, L. JEMELKA. *Zákon o obecní policii*. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 48. ISBN 978-80-7400-165-9.

veřejný pořádek jako: „Označení souboru pravidel, která jsou obsažena v právních předpisech i normách nepravvní povahy, jejichž dodržování je podle mínění většiny obyvatel v dané době a místě podmínkou klidného a spořádaného soužití. Veřejným pořádkem je také stav společnosti, který těmto normám odpovídá.“³. Vymezení veřejného pořádku se věnoval i Ústavní soud, který mimo jiné ve svém nálezu uvedl, že se jedná o klidné spořádané soužití občanů, které je třeba chránit proti závažnějším útokům narušujícím tento veřejný klid a pořádek jako veřejný statek skupinového zájmu, a zahrnuje pravidla chování, jejichž zachování je podle obecného názoru a přesvědčení nezbytnou podmínkou klidného a spořádaného společenského soužití a ve veřejném zájmu⁴.

Neurčitým právním pojmem je i samotná **výzva úřední osoby**, která je charakteristická svojí neformálností, a odborná literatura ji definuje jako tzv. faktický pokyn⁵. Výzva musí být vyslovená či projevená při výkonu pravomoci úřední osoby a s tímto výkonem pravomoci musí mít výzva souvislost. Je zapotřebí uvést, že jednání strážníka nebo policisty nesmí vybočit z rámce jeho kompetence a pravomoci a musí sledovat účel, pro který mu pravomoc a kompetence byly svěřeny⁶. Vyzvat osobu ke splnění povinnosti něco **konat, něčeho se zdržet či něco strpět**⁷ je stanoveno v řadě právních předpisů. V případě strážníka obecní policie je oprávnění nebo povinnost vyzvat osobu ke splnění povinnosti stanoveno zejména v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění (dále jen „zákon o obecní policii“), a v případě policisty v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o Policii ČR“). Společně jak pro strážníka, tak i policistu je oprávnění vyzvat ke splnění povinnosti stanoveno např. v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění, a zákoně č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „tabákový zákon“).

Ústavní limity

Limity činnosti úřední osoby jsou stanoveny v usnesení předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, v platném znění (dále jen „Listina“), kdy podle čl. 2 odst. 2 státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. **Limity činnosti** fyzických a právnických osob jsou stanoveny v čl. 4 odst. 1 Listiny, kdy povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních

³ MATES, Pavel a R. WOKOUN et al. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum spol. s r. o., 2001, s. 200. ISBN 80-7175-100-6.

⁴ Srov. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/10.

⁵ STAŠA, J. Faktické pokyny a donucovací úkony. In: Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 263-4, ISBN 978-80-7179-254-3.

⁶ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 1 As 63/2011.

⁷ JEMELKA, L. a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 234. ISBN 978-80-7400-501-5.

práv a svobod. Jak k těmto limitům uvedl Ústavní soud: „V podmínkách materiálního státu nemůže být výkon veřejné moci bezobsažný ani bezúčelný; jinými slovy, z ústavního hlediska nelze aprobovat a tolerovat výkon veřejné moci, která je prostým uplatněním formálně předvídaného oprávnění orgánu veřejné moci bez toho, že by byl vysledovatelný zákonem předvídaný a racionální účel, k němuž konkrétní výkon svěřené pravomoci směřuje. Pouze v tomto materiálním smyslu je třeba interpretovat též čl. 2 odst. 2 Listiny, podle něhož lze státní moc uplatňovat v případech a mezích stanovených zákonem a způsobem, který stanoví zákon. Zvolený způsob výkonu veřejné moci, který s sebou nese zásah do základních práv osob, musí též vždy obstát z hlediska principu proporcionality. Ten je derivátem principu právního státu založeného na úctě k právům a svobodám člověka a občana (materiální právní stát), jímž má Česká republika být podle čl. 1 odst. 1 Ústavy, který se uplatní komplementárně k čl. 4 odst. 1 Listiny, podle něhož mohou být povinnosti ukládány na základě zákona, v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod.“⁸

Posouzení Ústavním soudem

K výzvě úřední osoby, respektive k **povinnosti každého podrobit se výkonu pravomoci** úřední osoby, se již několikrát vyjadřoval i Ústavní soud. V jednom z takových nálezů Ústavní soud uvedl: „..., že občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, a to zákonným způsobem. Ústava České republiky, Listina ani žádná jiná právní norma nepřipouštějí, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli.“⁹. V dalším ze svých nálezů se Ústavní soud vyjadřoval k oprávněnosti výzvy úřední osoby, kdy konstatoval, že pokud existovalo důvodné podezření z přestupku, bylo možné výzvu k prokázání totožnosti za dané situace považovat za oprávněnou¹⁰. V dalším z nálezů zabývajícím se důvody nerespektování výzvy úřední osoby při výkonu pravomoci Ústavní soud uvedl: „... stěžovatel svým jednáním mařil řádné projednávání přestupku třetí osoby strážníky městské policie. Ať už byly výhrady stěžovatele k postupu strážníků jakékoli, bylo jeho povinností uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka podle § 7 odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění platném v době, kdy k incidentu došlo. ... I za předpokladu, že by byl postup strážníků nesprávný, bylo povinností stěžovatele podřídit se jejich výzvě s tím, že si na jejich postup mohl posléze stěžovat písemným podáním.“¹¹. Jak k tomu dále uvedl Ústavní soud: „... každý zásah do osobní sféry jednotlivce, ať už je činěn v rámci jakéhokoliv postupu státu vůči jednotlivci, musí být ospravedlněn konkrétní skutečností, resp. důvodem takového omezení a nikoliv proveden pouze proto, že orgán státu je takovou pravomocí formálně nadán. Takové obecné oprávnění je

⁸ Srov. nález ÚS, sp. zn. I. ÚS 1849/08.

⁹ Srov. nález ÚS, sp. zn. I. ÚS 263/97.

¹⁰ Srov. nález ÚS, sp. zn. I. ÚS 263/97.

¹¹ Srov. nález ÚS, sp. zn. III. ÚS 480/06.

pouze předpokladem realizace takové omezovací pravomoci, nikoliv měřítkem jeho intenzity.¹²

Vymezení skutkové podstaty přestupku

Dále bych se zaměřil na vymezení samotné skutkové podstaty přestupku a její zařazení do struktury zákona o přestupcích. Skutková podstata přestupku spočívající v neuposlechnutí výzvy úřední osoby je zařazena do skupiny přestupků proti veřejnému pořádku. K **objektu skutkových podstat přestupků proti veřejnému pořádku** důvodová zpráva k zákonu o přestupcích uvádí, že: „*Chráněným objektem je tu především veřejný pořádek. Přestupky spočívající v drobném poškozování nebo znečišťování veřejného prostranství a veřejně přístupných objektů nebo veřejně prospěšných zařízení a označení mají společný znak v tom, že i když se dotýkají majetku, nemíří k jeho zkrácení nebo poškození, nýbrž směřují proti zájmu veřejnosti na nerušeném užívání veřejného prostranství, zařízení a podobných hodnot. Jde o ochranu před projevy vandalismu, zlomyslnosti, nekázně, neúcty k veřejně prospěšné práci spoluobčanů, které spočívají v ničení a poškozování veřejného osvětlení, veřejné zeleně, orientačních tabulí, přístřešků zastávek veřejné hromadné dopravy, turistických cest, veřejných telefonních automatů, laviček v parcích, zařízení plováren, hřišť, tábořišť atd. Při postihu těchto jednání je škoda vedlejším jednáním pachatele.*“¹³ Ačkoliv se důvodová zpráva nezmiňuje o tom, že neuposlechnutím výzvy úřední osoby¹⁴ dojde k ohrožení či porušení veřejného pořádku, Ústavní soud k tomu uvedl, že neuposlechnutím výzvy úřední osoby k narušení veřejného pořádku dojde.¹⁵

Druhovým objektem přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích je zájem na řádném výkonu veřejné správy a tím i respektování autority úřední osoby¹⁶. **Objektivní stránkou** skutkové podstaty je jednání fyzické osoby spočívající v neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Neuposlechnutí výzvy totiž spočívá v nesplnění povinnosti, která byla výzvou uložena¹⁷. **Subjektem** tohoto přestupku je jakákoliv fyzická osoba splňující podmínky odpovědnosti podle zákona o přestupcích, tedy starší 15 let a přičetná. K **subjektivní stránce** přestupku, tedy k zavinění, postačuje k odpovědnosti za přestupek zavinění z nedbalosti. Pokud pachatel přestupku zmíněný přestupek spáchá úmyslně, jedná se o přitěžující okolnost, která může mít vliv při určení druhu sankce a její výměry podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích.

¹² Srov. nález ÚS, sp. zn. I. ÚS 1835/2007.

¹³ Sněmovní tisk č. 228, www.psp.cz.

¹⁴ V době vydání zákona o přestupcích se používal pojem veřejný činitel.

¹⁵ Srov. nález ÚS, sp. zn. III. ÚS 480/06.

¹⁶ JEMELKA, L. a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 234. ISBN 978-80-7400-501-5.

¹⁷ Srov. POTMĚŠIL, J., VETEŠNÍK, P. *Obecní policie neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokazování totožnosti, urážky a napadání strážníků ze strany občanů. Poradce veřejné správy*, 2008, č. 2, s. 48 až 55, ISSN 1802-839X.

Oprávnění a povinnost vyzvat

Základní povinností strážníka i policisty je **konat z úřední povinnosti**. Podle § 7 odst. 1 zákona o obecní policii je strážník v pracovní době povinen v mezích zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páchán trestný čin nebo přestupek či jiný správní delikt anebo je-li důvodné podezření z jejich páchání. Pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, je strážník podle § 7 odst. 4 zákona o obecní policii při provádění zákroku **povinen použít odpovídající výzvy**. Pokud to dovoluje povaha zákroku, použije strážník před výzvou slov „Jménem zákona!“. Podle § 10 odst. 1 zákona o Policii ČR je v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů Policie ČR, policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. Obdobně jako strážník, tak i policista je podle § 10 odst. 5 zákona o Policii ČR, pokud to však okolnosti dovolují, před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití, **povinen použít slova** „Jménem zákona!“ a **odpovídající výzvy**.

Aby strážník a policista mohli účinně plnit stanovené úkoly, stanovují jim právní předpisy řadu oprávnění. Při využití těchto oprávnění jsou oprávněni vyzvat osobu ke splnění konkrétní povinnosti. V případě strážníka obecní policie se jedná např. o oprávnění podle § 12 odst. 2 zákona o obecní policii **vyzvat osobu**, samozřejmě ze zákonem stanovených důvodů, **aby prokázala svoji totožnost**. Oprávnění policisty vyzvat k prokázání totožnosti osobu je stanoveno v § 63 odst. 2 zákona o Policii ČR.

Ne vždy však osoba splní svoji povinnost dobrovolně. Za splnění dalších podmínek je jak policista, tak i v omezeném rozsahu strážník, oprávněn použít k vynucení některých povinností donucovací prostředky. S tím souvisí i povinnost použít odpovídající výzvy. Podle § 18 odst. 3 zákona o obecní policii je strážník před použitím donucovacích prostředků¹⁸ povinen **vyzvat osobu, proti které zakročuje**, aby upustila od protiprávního jednání slovy „jménem zákona“ s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků¹⁹. Podle § 53 odst. 2 zákona o Policii ČR je policista před použitím donucovacího prostředku (taktéž mimo technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla) povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, **aby upustila od protiprávního jednání**, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků.²⁰

¹⁸ Mimo technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.

¹⁹ Tato povinnost neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

²⁰ Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.

Povinnost uposlechnout výzvy

Povinnost uposlechnout výzvy zakročujícího strážníka obecní policie podle § 7 odst. 4 zákona o obecní policii má každý²¹. Povinnost vyhovět výzvy strážníka, aby prokázala ze zákonem stanovených důvodů svoji totožnost, je stanovena v ustanovení § 12 odst. 3 zákona o obecní policii. Povinnost bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy, anebo pokynu, nebo vyhovět žádosti Policie ČR nebo policisty má každý podle § 114 zákona o Policii ČR, pokud zákon o Policii ČR nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Na rozdíl od zákona o obecní policii je v zákoně o Policii ČR výslovně stanoveno, že nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti Policie ČR nebo policisty dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat. Je však zapotřebí upozornit, výzva úřední osoby musí být splnitelná, tedy jejímu splnění nesmí bránit žádná překážka²².

Jak již bylo výše uvedeno, občané jsou povinni podrobit se výkonu pravomoci úřední osoby bez ohledu na vlastní soukromý názor a teprve následně proti takovému výkonu brojít. Je tomu tak z toho důvodu, že strážník nebo policista, nemající komfort správního orgánu, se ve většině případů musí rozhodnout v krátkém časovém okamžiku. Jak k tomuto rozhodování uvedl Nejvyšší správní soud: *„V uvedených a v řadě dalších případů musí policista jednat okamžitě prosazením účinného řešení (třeba zákazem nebo příkazem něco dělat či se něčeho zdržet, vykázáním občana z určitého místa, zastavením či odkloněním dopravy v zásadě bez ohledu na subjektivní výhrady jednotlivých dotčených osob). Jestliže by v těchto případech měla být nejprve prověřována správnost zamýšleného úkonu veřejného činitele k překonání leckdy velmi subjektivistických představ účastníků (šarvátek, tlačení lidí, bezohlednosti chování v silniční dopravě) byla by jakákoli řešení takových situací paralyzována, hrozil by chaos (řešení musí přijít okamžitě) a neodvratně by následovalo obvinění veřejného činitele ze zavinění vzniku škodlivého následku (havárie, zranění) v důsledku jeho nečinnosti. I to má nepochybně ústavní rozměr a souvislost s ústavně definovaným smyslem existence a jednání orgánu veřejné moci. Jistě, nelze nikdy vyloučit, že za úkonem policisty může stát nesprávná úvaha. To je ovšem řešitelné následně (stížností, náhradou škody dle zákona č. 82/98 Sb. atd.), primární je povinnost jednat hned s motivací předejít vzniku škodlivého následku. Veřejný činitel v postavení policisty při operativním zákroku nemá komfort správního orgánu, čas a různé prostředky k dosažení zamýšleného legitimního cíle (formalizované dokazování, ověřování, opakované upozornění, pořádkové pokuty), a proto po něm také nelze požadovat v jednání limity, které existenci takových podmínek předpokládají.“²³*

Poučení

S vyzváním osoby ke splnění povinnosti však souvisí i povinnost strážníka či policisty poučit osobu o jejich právech. V případě strážníka je tato povinnost

²¹ § 7 odst. 5 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

²² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 356. ISBN 978-80-7400-142-0.

²³ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 1 As 63/2011.

stanovena v § 6 odst. 2 zákona o obecní policii, kdy je strážník povinen poučit osoby o jejich právech, provádí-li podle zákona o obecní policii zákrok nebo úkon spojený se zásahem do jejich práv nebo svobod, pokud to povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu dovolují. Pokud to však povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu nedovolují, poučí strážník osobu okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí. V případě policisty je tato povinnost stanovena v § 13 zákona o Policii ČR, kdy je policista povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejich právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.

Následek nesplnění povinnosti výzvě vyhovět

Na nesplnění povinnosti osoby vyhovět výzvě strážníka nebo policisty navazuje i nějaký následek. Prvním následkem je naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích a tím i **hrozba** příslušné **sankce**. S ohledem na skutečnost, že oprávnění nebo povinnost vyzvat osobu ke splnění povinnosti je stanoveno v řadě právních předpisů, upravují tyto předpisy i samostatné skutkové podstaty přestupků spočívající v nesplnění povinnosti osoby vyhovět výzvě. Dalším následkem, např. v případě odmítnutí vyhovět výzvy strážníka k prokázání totožnosti osoby podle § 12 odst. 2 zákona o obecní policii, je **předvedení osoby na Policii ČR** k prokázání totožnosti podle § 13 odst. 1 zákona o obecní policii. V případě odmítnutí výzvy policisty k prokázání totožnosti osoby, a jestliže policista nemůže totožnost osoby zjistit provedením úkonu na místě, je oprávněn osobu podle § 63 odst. 3 zákona o Policii ČR **předvést k provedení úkonů** směřujících ke zjištění její totožnosti. V zákoně stanovených případech je následkem nevyhovění výzvy strážníka nebo policisty i použití donucovacích prostředků. Následkem neuposlechnutí výzvy může být i odejmutí (odnětí) věci v případě předchozí marné výzvy k vydání věci podle § 17 odst. 1 zákona o obecní policii a § 34 odst. 2 zákona o Policii ČR. Mezi další následek nesplnění povinnosti vyhovět výzvě, respektive odmítnutím podrobit se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu nebo obsah jiné návykové látky než alkoholu, se na vyzvané osoby podle § 16 odst. 1 ač 3 tabákového zákona hledí, jako by byly pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. O následcích takového odmítnutí by měla být vyzvaná osoba poučena²⁴.

Náležitosti výzvy a její druhy

Jak uvádí odborná literatura, musí být výzva: „...určitá a musí z ní pro konkrétní osobu vyplývat povinnost něco konat, něčeho se zdržet či něco strpět. Splnění výzvy však nesmí bránit žádná překážka.“²⁵. Ve většině případů právní předpis nestanoví, jak má být výzva formulována, musí však být dostatečně

²⁴ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 4 As 21/2010.

²⁵ JEMELKA, L. a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 264. ISBN 978-80-7400-501-5.

konkrétní, aby vyzvaná osoba věděla, co je jejím obsahem.²⁶ Výzva by měla vždy odpovídat povaze a okolnostem konkrétního jednání úřední osoby.²⁷ Ačkoliv právní předpisy nestanoví rozdělení výzev, judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla k rozdělení na prostou²⁸ (obecnou) a kvalifikovanou.²⁹ **Prostá výzva**, která bez další podmínky či omezení stanoví úřední osobě pouze oprávnění k vyzvání osoby ke splnění konkrétní povinnosti. Takovou výzvou je například výzva k prokázání totožnosti podle § 12 odst. 2 zákona o obecní policii. **Kvalifikovaná výzva** stanoví úřední osobě k povinnosti vyzvat osobu ke splnění konkrétní povinnosti i nějakou podmínku či omezení. Takovou výzvou je například výzva před použitím donucovacích prostředků podle § 18 odst. 3 zákona o obecní policii,³⁰ kdy je strážník obecní policie povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání. Podmínkou této výzvy je ze strany úřední osoby uvedení slov „jménem zákona“ s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků.³¹

Formy výzev

Výzva úřední osoby může být provedena **verbálně**, tedy ústně, s čímž počítá většina zákonných ustanovení, a některá i výslovně (Pokud to povaha a okolnosti zákroku dovolují, je strážník podle § 7 odst. 4 zákona o obecní policii při provádění zákroku povinen použít odpovídající výzvy. Pokud to dovoluje povaha zákroku, použije strážník před výzvou slov „Jménem zákona!“.), a **nonverbálně** (např. gestikulací, postojem či technickým prostředkem). Podle § 15 odst. 1 zákona o obecní policii výzva strážníka ve formě příkazu, aby osoba na nezbytně nutnou dobu nevstupovala na strážníkem určená místa nebo se na nich nezdržovala nebo po dobu nezbytně nutnou setrvala na určeném místě, může být nahrazena technickým prostředkem ve formě pásu s názvem obce a nápisem „zákaz vstupu“, pásem s nápisy „obecní policie“ a „zákaz vstupu“ nebo pásem s nápisy „městská policie“ a „zákaz vstupu“. Výzvu ke splnění povinnosti, např. zastavení vozidla, dává policista nebo strážník podle § 79 odst. 2 zákona o silničním provozu vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním paže nahoru a dolů, vysunutým zastavovacím terčem nebo rozsvícením nápisu „STOP“ ze směru jízdy zastavovaného vozidla, a to zepředu i zezadu.

Speciální právní úprava v tabákovém zákoně

V tabákovém zákoně je **oprávnění strážníka nebo policisty vyzvat** ke splnění konkrétní povinnosti stanoveno v § 16 odst. 4, kdy jsou zmíněné úřední

²⁶ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 1 As 59/2010.

²⁷ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 6 As 41/2004.

²⁸ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 9 As 11/2007.

²⁹ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 4 As 21/2010.

³⁰ Obdobně jako podle § 53 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³¹ To neplatí, je-li ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život nebo zdraví jiné osoby a zákrok nesnese odkladu.

osoby oprávněny vyzvat osobu, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nebo osobu, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává výše uvedené činnosti pod vlivem alkoholu nebo pod vlivem jiné návykové látky, anebo osobu, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky, **podrobit se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu nebo obsah jiné návykové látky než alkoholu. Povinnost podrobit se těmto vyšetřením je stanovena v § 16 odst. 2 a 3 tabákového zákona. Následkem nesplnění povinnosti** vyhovět výzvě, respektive odmítnutím podrobit se zmíněným vyšetřením, se na výše uvedené osoby **hledí, jako by byly pod vlivem** alkoholu nebo jiné návykové látky. Jak k tomu uvádí odborná literatura: „*Za odmítnutí podrobit se vyšetření však nelze považovat pouze výslovný projev vůle, ale např. i podmiňování podrobení se vyšetření různými nesplnitelnými podmínkami, (např. odvoz spolujezdce, neodkladné vyřizování firemních záležitostí, požadavek na zabezpečení vozidla či na zajištění odvozu osoby zpět k vozidlu po provedení lékařského vyšetření apod. (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 1 As 38/2010, 1 As 33/2007, 5 As 24/2009). Odmítnutí odborného lékařského vyšetření zjišťujícího obsah alkoholu nebo jiné návykové látky v souvislosti s řízením motorového vozidla z důvodu obav z poškození či odcizení takového vozidla zanechaného na místě nemůže být jednáním v krajní nouzi podle § 2 odst. 2 písm. b) PřesZ, protože nejde o nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněného zákonem, ale jde pouze o hypotetickou hrozbu, která vůbec nemusí nastat (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 7 As 17/2005).*“³². Dalším následkem je i naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích, kterého se dopustí ten, kdo se odepře podrobit vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, k němuž byl vyzván podle zvláštního právního předpisu.

Speciální právní úprava v zákoně o silničním provozu

Zákon o silničním provozu stanovuje oprávnění **vyzvat řidiče** k vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou než alkoholem v § 124 odst. 10 písm. f) a g). Oprávnění obecní policie vyzvat řidiče a učitele autoškoly je stanoveno v § 16 tabákového zákona. **Povinnost řidiče podrobit se** na výzvu policisty nebo strážníka vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou než alkoholem je stanovena v § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu. **Následkem nesplnění povinnosti** vyhovět výzvě je naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, kterého se fyzická osoba dopustí tím, že v provozu na pozemních komunikacích se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Jak k této skutkové podstatě přestupku uvedl Nejvyšší správní soud: „... účelem tohoto právního nástroje je zajištění spolupráce vyzývané osoby se správními orgány. Tato spolupráce přitom

³² VETEŠNÍK, Pavel a L. JEMELKA. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011, 73 s., ISBN 978-80-7400-399-8.

musí být v zásadě zajištěna aktivním jednáním vyzývané osoby spočívajícím v tom, že se podrobí vyšetření na přítomnost alkoholu, tj. dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, event. odbornému lékařskému vyšetření (viz § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb.).³³ Zákon o silničním provozu stanovuje účastníkům provozu na pozemních komunikacích **další povinnosti**, např. podle § 4 písm. b) zákona o silničním provozu je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis, vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. **Následkem nesplnění těchto povinností** je naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu, kterého se fyzická osoba dopustí tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla v rozporu s § 4 písm. b) zákona o silničním provozu nezastaví vozidlo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.

Speciální právní úprava v zákoně o zbraních

Podle § 75 odst. 4 písm. g) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), v platném znění, je Policie ČR při výkonu kontroly u držitelů zbrojních průkazů, držitelů zbraní kategorie D a střeliva do těchto zbraní, ostatních držitelů zbraní a střeliva, zbrojířů a správců střelnic oprávněna **vyzvat držitele zbrojního průkazu** nebo držitele zbraně, který zbraň nosí nebo s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném jakkoliv manipuluje, **k orientačnímu vyšetření** pomocí dechové zkoušky ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu, a v případě pozitivního zjištění, aby se podrobil **odbornému lékařskému vyšetření**, zda není **pod vlivem alkoholu**, není-li toto vyšetření spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví, nebo aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není **pod vlivem jiné návykové látky nebo léků**, není-li toto vyšetření spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví. Podle § 29 odst. 1 písm. l) zákona o zbraních je držitel zbrojního průkazu skupiny A až E **povinen podrobit** se při nošení zbraně nebo jakékoliv manipulaci s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném **na výzvu** příslušníka policie orientační zkoušce, popřípadě odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. **Následkem nesplnění povinnosti** vyhovět výzvě je naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 76a odst. 5 písm. a) zákona o zbraních, kdy se držitel zbrojního průkazu skupiny B až E, držitel zbrojního průvodního listu pro tranzit zbraně anebo střeliva nebo držitel evropského zbrojního pasu **dopustí přestupku** tím, že se **nepodrobí** při nošení zbraně nebo jakékoliv manipulaci s ní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném **na výzvu** příslušníka policie orientačnímu vyšetření pomocí dechové zkoušky, popřípadě odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu anebo jiné návykové látky. Držitel zbrojního průkazu skupiny A se dopustí přestupku podle § 76a odst. 10 písm. a) zákona o zbraních tím, že se nepodrobí při jakékoliv manipulaci se zbraní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti

³³ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 2 As 1/2011.

přístupném na výzvu příslušníka policie orientačnímu vyšetření pomocí dechové zkoušky, popřípadě odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Okamžitá obrana proti výzvě

Výzva úřední osoby by neměla být projevem libovůle nebo šikany a měla by být opodstatněná.³⁴ Odborná literatura jako předpoklady zákonné výzvy stanovuje: prokázání pravomoci k určitému zásahu do práv; zásah svoji povahou, obsahem, rozsahem a účelem musí být v souladu se zákonem a s pravomocí úřední osoby; a v souladu se zákonem musí být i způsob zásahu³⁵. Tyto předpoklady jsou v souladu s výše uvedenými limity činnosti úřední osoby podle čl. 2 odst. 2 Listiny.

Pokud výzva úřední osoby splňuje zmíněné **předpoklady**, nejsou vůči ní přípustné žádné opravné prostředky, a to ani **nutná obrana**. Podle čl. 23 Listiny však mají občané právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny. Je proto otázkou, zda má vyzvaná osoba povinnost výzvu uposlechnout, pokud by došlo k evidentnímu překročení mezí, v nichž byla úřední osoba oprávněna vykonávat pravomoc, a o to tak, že svým postupem se ocitla zcela mimo hranice svých oprávnění³⁶. Odborná literatura k tomu uvádí, že: „*Neuposlechnutí výzvy je však akceptovatelné pouze v extrémních případech, resp. je-li pokyn (příkaz) strážníka nebo policisty zcela zjevně nezákonný nebo by občana vystavil např. ohrožení na životě. Nezákonnost však musí být zcela zjevná na základě objektivních kritérií, nikoliv na základě subjektivního mínění občana nebo jeho účelové argumentace nebo zavádějícího výkladu útržkovitých znalostí právního řádu.*“³⁷. K tomu Staša dále uvádí, že: „... *nutná obrana je přípustná, jestliže např. do osobní svobody občana zasahuje úřední osoba, do jejíž pravomoci zásahy takového druhu vůbec nepatří, anebo taková osoba, do jejíž pravomoci sice takové zásahy obecně patří (např. policista), v konkrétním případě však pro takový zásah chybí jakékoliv zákonné zmocnění (např. zásah je odůvodněn výlučně osobními zájmy).*“³⁸

Následná ochrana proti výzvě

Jak již bylo uvedeno výše, vůči zákonné výzvě úřední osoby se lze bránit až následně, tedy až po splnění výzvou stanovené povinnosti. Vůči výzvě úřední osoby

³⁴ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 5 As 24/2009.

³⁵ STAŠA, J. Ochrana proti zásahům, které nejsou rozhodnutím. In: HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 672-3. ISBN 978-80-7179-254-3.

³⁶ Srov. rozsudek NS, sp. zn. 7 Tdo 629/2012.

³⁷ POTMĚŠIL, J. a Pavel VETEŠNÍK. Neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokazování totožnosti, urážky a napadání strážníků ze strany občanů. *Poradce Veřejné Správy*, 2008, č. 2, s. 48 až 55. ISSN 1802-839X.

³⁸ STAŠA, J. Ochrana proti zásahům, které nejsou rozhodnutím. In: HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 675, ISBN 978-80-7179-254-3.

může vyzvaná osoba podat nadřízenému úřední osoby **neformální stížnost**. V případě strážníka obecní policie pravidla pro podávání stížností stanoví podle § 102 odst. 2 písm. n) obecního zřízení, resp. § 68 odst. 2 písm. e) zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění, rada obce (hlavního města Prahy). Vyzvaná osoba může dále podat **stížnost podle § 175** zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, kdy mají dotčené osoby (osoby dotčené na svých právech, povinnostech či zájmech činností úřední osoby) právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti **nevhodnému chování** úředních osob nebo **proti (nesprávnému) postupu** správního orgánu, neposkytují-li správní řád jiný prostředek ochrany (stížnost se tedy uplatní jako podpůrný prostředek nápravy).³⁹ Dalším prostředkem ochrany je **žaloba proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení** správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění. Ačkoliv soudní řád správní nedefinuje zásah, pokyn nebo donucení, ale pouze vytváří legislativní zkratku zásah, důvodová zpráva k soudnímu řádu správnímu k tomu uvádí, že ochrana má být připuštěna vůči široké škále „(...) tzv. *faktických zásahů (typicky různých policejních přehmatů), kde veřejnost (ostatně i Ústavní soud) pociťují zákonnou mezeru veřejnoprávní ochrany.*“⁴⁰ Posledním prostředkem ochrany je i **ústavní stížnost** podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o ústavním soudu, v platném znění. Pokud by výzvou úřední osoby byla vyzvané osobě způsobena škoda, lze se této škody domáhat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, v platném znění.⁴¹

Maření vykázání

V příspěvku bych se ještě rád věnoval posouzení, zda neuposlechnutí výzvy policisty při realizaci oprávnění vykázání podle § 44 a násl. zákona o Policii ČR, které nedosahuje intenzity trestného činu podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku⁴², naplňuje skutkovou podstatu přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Podle § 44 odst. 1 zákona o Policii ČR je policista oprávněn, lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, **vykázat** tuto osobu **z bytu nebo domu** společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Vykázaná osoba je podle § 45 odst. 1 zákona o Policii ČR povinna opustit neprodleně prostor

³⁹ JEMELKA, L., K. PONDĚLÍČKOVÁ a D. BOHADLO. *Správní řád. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, 633 s. ISBN 978-80-7400-401-8.

⁴⁰ JEMELKA, L., M. PODHRÁZKÝ, Pavel VETEŠNÍK a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: C. H. BECK, 2013, 707 s. ISBN 978-80-7400-498-8.

⁴¹ STAŠA, J. Ochrana proti zásahům, které nejsou rozhodnutím. In: Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 677, ISBN 978-80-7179-254-3.

⁴² Stejně bude potrestán, kdo se dopustí závažného nebo opakovaného jednání, aby zmařil vykázání provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním.

vymezený policistou v potvrzení o vykázání; zdržet se vstupu do výše uvedeného prostoru; zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou; a vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží (O následcích neuposlechnutí této výzvy, policista vykázanou osobu poučí). Na rozdíl od předchozí právní úpravy je vykázání osoby faktickým pokynem, o čemž se zmiňuje i důvodová zpráva k zákonu o Policii ČR. Nejvyšší správní soud k tomu dále uvedl: „... *policejní vykázání má především povahu faktického pokynu, nikoliv rozhodnutí; je příslušníky Policie ČR nezřídka prováděno v časové tísní, navíc v emotivně vypjaté situaci, kdy je třeba s ohledem na míru potenciálního nebezpečí jednat rychle, a přestože lze k vykázání vždy přikročit pouze na základě objektivních skutečností svědčících o pravděpodobnosti budoucího útoku, dostupný rozsah takových objektivních skutečností, které lze v konkrétní chvíli a situaci zjistit, může být do jisté míry omezený (aniž by však bylo rezignováno na splnění klíčového požadavku existence důvodného předpokladu budoucího útoku).*“⁴³

Domnívám se, že **nelze automaticky konstatovat**, že jakékoliv porušení povinností stanovených v § 45 odst. 1 zákona o Policii ČR je přestupkem podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. K neuposlechnutí výzvy úřední osoby může dojít pouze v případě porušení povinnosti vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží, čemuž však musí předcházet poučení o následcích neuposlechnutí této výzvy. V ostatních případech dojde k neuposlechnutí výzvy úřední osoby pouze, pokud nesplnění konkrétní povinnosti předcházela faktická výzva policisty. K neuposlechnutí úřední osoby nemůže dojít např. v případě, není-li vykázaná osoba vykázání přítomna. V ostatních případech bych porušení povinností podle § 45 odst. 1 zákona o Policii ČR podřadil pod skutkovou podstatu přestupku podle § 46 odst. 1 zákona o přestupcích. Je zapotřebí zmínit, že na tuto otázku existují **odlišné názory**.⁴⁴ Pravděpodobně proto Ministerstvo vnitra předložilo návrh změny zákona o přestupcích,⁴⁵ kterým měl být novelizován § 47 zákona o přestupcích, do kterého byla vložena nová skutková podstata přestupku: „*Přestupku se dopustí ten, kdo maří vykázání provedené podle jiného právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s ohroženou osobou a navazování kontaktů s ní.*“. Jak vyplývá z důvodové zprávy: „*V případě navrhovaného přestupku se nevyžaduje úmyslné jednání, postačí tedy pouhá nedbalost, dále se postihuje pachatel za to, že maří vykázání nebo předběžné opatření soudu, což znamená, že se k naplnění skutkové podstaty přestupku nevyžaduje závažné nebo opakované jednání za účelem maření vykázání nebo předběžného rozhodnutí soudu. Jedná se tedy o méně závažné (intenzivní) jednání, než-li u trestného činu podle § 337 odst. 2 trestního zákoníku, kterým pachatel (i z nedbalosti) maří vykázání nebo předběžné opatření soudu, přičemž k maření musí na rozdíl od trestného činu dojít (srov. výše). Taková dikce skutkové podstaty přestupku plně odpovídá zásadě subsidiarity trestní represe.*“.

⁴³ Srov. rozsudek NSS, sp. zn. 6 As 62/2012.

⁴⁴ Srov. <http://prestupy.blogspot.cz/2011/08/kvalifikace-mareni-vykazani-jako.html>.

⁴⁵ Sněmovní tisk 1107/0, www.psp.cz.

Závěry de lege ferenda

Závěrem se lze zmínit, jak s přestupkem podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích počítá věcný záměr zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích). Ten tuto skutkovou podstatu ponechává ve zvláštní části zmíněného zákona. Do paragrafového textu zákona se však navrhuje zařadit novou skutkovou podstatu postihující maření vykázaní provedeného podle jiného zákona, neboť podřazování tohoto jednání pod § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích je dle názoru Ministerstva vnitra problematické.

Literatura

- JEMELKA, L. a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-501-5.
- JEMELKA, L., K. PONDĚLÍČKOVÁ a D. BOHADLO. *Správní řád. Komentář*. 3. vydání Praha: C. H. Beck, 2011, ISBN 978-80-7400-401-8.
- JEMELKA, L., M. PODHRÁZKÝ, Pavel VETEŠNÍK a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: C. H. BECK, 2013. ISBN 978-80-7400-498-8.
- MATES, P. a R. WOKOUN et al. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum spol. s r. o., 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- POTMĚŠIL, J. a Pavel VETEŠNÍK. Obecní policie neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokazování totožnosti, urážky a napadání strážníků ze strany občanů. *Poradce veřejné správy*, 2008, č. 2. ISSN 1802-839X.
- STAŠA, J. Faktické pokyny a donucovací úkony. In: HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3.
- VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-142-0.
- VETEŠNÍK, Pavel a L. JEMELKA. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-165-9.
- VETEŠNÍK, Pavel a L. JEMELKA. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-399-8.

ANOTACE

Příspěvek je zaměřen na právní analýzu přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. V úvodu bude věnována pozornost ústavním dimenzím tématu příspěvku a vymezeny některé pojmy používané při kvalifikaci této skutkové podstaty přestupku, což je potřebné pro vymezení skutkové podstaty tohoto

přestupku, která bude podrobně vymezena v další části příspěvku. Důraz bude kladen zejména na oprávněnost výzvy úřední osoby, její důvodnosti, družích, náležitostech a formě výzvy a samozřejmě dalšího následku s tím spojeného. Nedílnou součástí tématu příspěvku je sankční řízení spojené se spácháním vybraného přestupku. V příspěvku je věnována pozornost i maření vykázání a kvalifikování takového protiprávního jednání. Závěr příspěvku se bude skládat z několika úvah o možném budoucím právním vývoji zmíněné skutkové podstaty přestupku.

Klíčová slova

Úřední osoba, výzva, pravomoc, povinnost, veřejný pořádek.

ANNOTATION

The article focuses on the analysis of legal challenges misdemeanor disobeying an official in the exercise of its powers. The introduction will be given to the constitutional dimensions of the theme contribution and defined some of the terms used in the classification of the facts of the offense, which is necessary for determining the facts of the offense, which will be defined in detail in the next section. Emphasis will be given to challenge the legitimacy of an official, its justification, types, terms and form of call and, of course, another consequence associated with it. An integral part of the topic article is to sanction proceedings related to the commission of the offense selected. In this paper, attention is drawn to obstruction of reporting and classifying such an infringement. The contribution will consist of several reflections on possible future legal developments mentioned misdemeanors.

Key words

Official, challenge authority, duties, public order.

Kontaktní adresa

JUDr. Bc. Pavel VETEŠNÍK
Městská policie hl. m. Prahy
Korunní 98, Praha 10, 10100
tel: 606 627 160
e-mail: vetesnik@mppraha.cz